

Beslissing raad van de Orde 25 juli 2016

inzake Mr. X

De raad zetelt op maandag 27 juni 2016 zoals in tucht in toepassing van hoofdstuk VII.1. Codex Deontologie voor advocaten.

De raad wordt voorgezeten door de pro stathouder, mr. Z.

Aanwezige leden: ...

Afwezige leden: ...

Mr. X werd bij aangetekende brief dd. 29 april 2016, die ook per gewone brief werd verzonden, opgeroepen om te verschijnen voor de raad van de Orde, zetelend zoals in tucht, op de zitting van 23 mei 2016 om 14u30 In de zittingszaal van de raad van de Orde, bij toepassing van artikel II.1.2.2 Codex deontologie, voor weglating van de lijst van erkende stagemeesters.

Op de zitting van 23 mei 2016 werd door mr. Y, raadsman van mr. X, om een uitstel verzocht. De zaak werd voor behandeling gesteld op de zitting van 27 juni 2016 om 14u30.

Op 21 juni 2016 werden door mr. Y conclusies en stukken neergelegd .

Vicestafhouder M, aangesteld op 29 april 2016 als verslaggever, doet verslag.

1. Procedure en voorgaanden

Mr. X is sedert 28 september 2009 opgenomen op de lijst van erkende stagemeesters . Op 21 september 2015 werd mr. V ingeschreven op de lijst van de stagiairs met als stagemeester mr. X, met kantoor gevestigd te ... Mr. V had gesolliciteerd bij A, gevestigd te ... Zij voerde een eerste sollicitatiegesprek met mr. M. Kort nadien werd toegelicht dat een deel van A zou afsplitsen en een ander deel zou verder gaan samen met mr. X onder de naam L.

Bij ondertekening van de stageovereenkomst op 24 augustus 2015, waarbij mr. X aanwezig was, werd ook een samenwerkingsovereenkomst ondertekend, met deels andere bepalingen dan de stageovereenkomst. Enkel de stageovereenkomst werd meegedeeld aan de Orde van advocaten.

Per e-mail van 10 maart 2016 heeft mr. V zich bij de stafhouder beklagd over de omstandigheden van haar stage. Begin maart is mr. V ook ziek geworden, zodat zij afwezig bleef. Tijdens haar afwezigheid had zij geen externe toegang tot haar mailaccount.

Mr. V en mr. X hebben op de zitting van de raad van de Orde van 25 april 2016 toelichting verschaft. Hierna is de situatie tussen beide nog geëscaleerd met als gevolg de onmiddellijke beëindiging zonder opzegvergoeding, ingaande vanaf 28 april 2016.

Mr. X werd bij aangetekende brief dd. 29 april 2016 opgeroepen om te verschijnen voor de raad van de Orde, zetelend zoals in tucht, op de zitting van 23 mei 2016 om 14u30, bij toepassing van artikel II.1.2.2 Codex deontologie, voor gebeurlijke weglating van de lijst van erkende stagemeesters.

Mr. V werd door de vicestafhouder gehoord op 3 mei 2016 en mr. X op 4 mei 2016.

2. Problematiek

2.1. Meerdere overeenkomsten

Naast de stageovereenkomst die conform art. II. 1.3.1. Codex Deontologie aan het secretariaat van de Orde werd overgemaakt, blijkt dat er ook een samenwerkingsovereenkomst tussen partijen werd ondertekend welke nooit aan de Orde werd meegedeeld. Sommige bepalingen van de samenwerkingsovereenkomst wijken af van de goedgekeurde stageovereenkomst zoals de mogelijke beëindiging van de stageovereenkomst zonder naleving van de enige opzegperiode in geval van ernstige tekortkomingen of wanprestatie. (art. 8.2. samenwerkingsovereenkomst) Deze bepalingen konden niet worden onderzocht noch goedgekeurd door de stagecommissie, wat strijdig is met het stagereglement.

2.2. Feitelijk verloop van de stage

Mr. V hield de facto kantoor bij mr. M te Zij had geen sleutel van het kantoor en zou meermaals voor de deur hebben gestaan.

Volgens mr. V kwam mr. M meestal pas iets voor 19u toe op kantoor en trof zij het kantoor 's morgens vaak in erge wanorde aan. Zij ervaarde mr. M meermaals als brutaal.

Mr. M bezorgde het merendeel van de te behandelen dossiers aan de stagiair en betaalde haar. Volgens mr. X is mr. M niet officieel de stagemeester geworden, gelet op een tekort aan punten permanente vorming.

Mr. V stelt dat zij, met uitzondering van één beperkt dossier, nooit dossiers van mr. X ter behandeling mocht ontvangen en dat zij van hem geen opleiding mocht genieten. (In strijd met art.II.1.4. Codex Deontologie) Wanneer de stagiair prestaties verrichte voor mr. X werden deze aan mr. M gefactureerd. Dit wordt bevestigd door mr. X doch de stagiair zou 3 dossiers voor hem als stagemeeester behandeld hebben.

Mr. X heeft aangehaald dat hij reeds één stagiair en één jonge medewerker op zijn kantoor had, zodat er geen ruimte noch voldoende werk was om een bijkomende stagiair op te leiden en van voldoende dossiers te voorzien.

Mr. V werd niet betaald voor de maanden maart en april aangezien zij voor die periodes geen timesheets heeft ingebracht, wat nochtans in geen van beide overeenkomsten als conditio sine qua non geldt. Er wordt integendeel uitdrukkelijk bevestigd dat uiterlijk tegen het einde van de maand de stagevergoeding zal worden betaald. Bovendien was er voor die periode ook afwezigheid wegens ziekte en werd het BUBA examen voorbereid en afgelegd.

De samenwerking tussen mr. X en mr. M werd structureel nog niet voltooid. Het zou een kostendelende groepering zijn.

2.3. Het beëindigen van de samenwerking

Tijdens de toelichting op de zitting van de raad van 25 april 2016 heeft mr. V verklaard dat zij een nieuwe stagemeeester zoekt en werd gemeld dat de stageovereenkomst zou zijn opgezegd, weliswaar mondeling.

Mr. X verzekerde toen dat mr. V alleszins kon blijven tot ze een nieuwe stagemeeester zou hebben gevonden en dat de opzegtermijn drie maanden zal bedragen. Hij verklaarde ook dat de opzegbrief nog zou worden opgesteld door mr. M, hoewel mr. X de stagemeeester is.

Na de zitting van de raad is een en ander feitelijk anders verlopen. (zie bijlagen gehecht aan het P.V. van verhoor van mr. V., zijnde e-mails met mr. X en mr. M)

Mr. M heeft op woensdag 27 april om 8u14 mr. V uitgenodigd voor een vergadering die dezelfde dag zou kunnen doorgaan om 15u00 en waarbij reeds een aantal feiten en verwijten worden gemeld, waarop door mr. V reeds per e-mail van de dezelfde dag wordt geantwoord.

Op 28 april om 16u00 is voormelde vergadering kunnen doorgaan en werd een voorstel besproken om de maanden maart en april uit te betalen (evenwel zonder BTW), samen met een opzegvergoeding gelijk aan het equivalent van één maand.

Mr. V heeft geantwoord dat deze betaling dan meteen zou moeten volgen, naast het betalen van de tweede schijf van de baliebijdrage.

Er werd door mr. M geantwoord dat het saldo baliebijdrage van 650,00 euro niet zou worden betaald, dat de stagevergoeding voor de maanden maart en april ten belope van 4.500,00 euro inclusief BTW (i.p.v. contractueel voorzien exclusief BTW) uiterlijk op 3 mei 2016 zou worden betaald, naast de betaling van de opzegvergoeding tegen uiterlijk 3 juni 2016, voor zover tegen dan geen

nieuwe stageplaats zou zijn gevonden (in dat geval verval van 70%). Als bijkomende voorwaarde werd opgelegd dat de klacht bij de stafhouder en de stagecommissie moest worden ingetrokken. De toegang tot de mailbox zou geblokkeerd blijven doch mr. V zou wel het e-mailverkeer ontvangen m.b.t. de pro deo dossiers, evenwel ook mits voorwaarden. Ook de samenwerkingsovereenkomst met L zou in origineel moeten worden terugbezorgd.

Gelet op deze voorwaarden heelt mr. V ieder voorstel vervolgens ingetrokken, waarna de beëindiging met onmiddellijke ingang, zonder betaling van enige vergoeding, is gevolgd. (zie ook bijlagen gehecht aan het P.V. van verhoor van mr. X)

2.4. Samenvatting van problematische elementen

- a. Het feit dat naast de voorgelegde stageovereenkomst een afzonderlijke samenwerkingsovereenkomst diende ondertekend te worden met afwijkende bepalingen;
- b. Het feit dat deze samenwerkingsovereenkomst in origineel dient terugbezorgd te worden bij het einde van de samenwerking;
- c. De bevestiging dat werd gewerkt met een "papieren" stagemeester, gezien de werkelijke stagemeester niet als stagemeester erkend is of kon erkend worden;
- d. Het kennelijk gebrek aan beschikbaarheid voor de stagiair en de afwezigheid van noodzakelijke bijstand (art. II. 1.4.1 Codex Deontologie);
- e. De wanbetaling voor de maanden maart en april 2016;
- f. Het beëindigen van de samenwerking zonder enige opzegperiode of opzegvergoeding, contractueel nochtans bepaald op 3 maanden;
- g. Het afsluiten van het mailaccount

De pro stafhouder verleent het woord aan mr. Y.

Mr. Y overloopt de elementen die als problematisch worden beschouwd, doch die ofwel geen fout uitmaken in hoofd van de mr. X ofwel niet voldoende zwaarwegend zijn om tot de weglating van de lijst van stagemeesters te besluiten.

a.

De op kantoor gebruikelijk afzonderlijk te tekenen samenwerkingsovereenkomst tussen stagiair en stagemeester werd per vergissing niet meegedeeld aan het secretariaat van de Orde. Het is geenszins de bedoeling hierin bepalingen overeen te komen die buiten het toezicht van de Orde zouden moeten gehouden worden.

b.

De conclusie dat de samenwerkingsovereenkomst in origineel dient terugbezorgd te worden bij het einde van de samenwerking berust op een onvolledige lezing van een e-mail van mr. M van 29 april 2016. Enkel datgene dat ter beschikking gesteld werd van de stagiair moeten worden terugbezorgd.

c.

Mr. X kan niet beschouwd worden als "papieren" stagemeeester. Hij heeft dit evenmin erkend.

Mr. X stelt voorafgaand aan de ondertekening van de stageovereenkomst een onderhoud te hebben gehad met mr. V. Zij had zich aangeboden gelet op haar interesse in de internationale fiscaliteit. De aanstelling van Mr. X was een weloverwogen keuze. Omwille van toegelichte logistieke redenen (het was nog niet mogelijk dat alle advocaten werkzaam voor de kostenassociatie L reeds op één kantoor konden gehuisvest zijn) hield mr. V kantoor te ... bij mr. M en deed zij relatief veel werk voor hem. Mr. X heeft echter ook dossiers te behandelen gegeven, kwam wekelijks langs het kantoor van mr. V, er waren geïntegreerd kantoorvergaderingen, e.a. Mr. V, die steeds bij hem terecht kon, heeft mr. X niet laten verstaan dat er problemen waren.

Mr. M is patronabel maar heeft nog geen aanvraag voor erkenning als stagemeeester ingediend.

De samenwerking tussen mr. V en mr. M is moeilijk gelopen. Mr. X heeft plaats gemaakt op zijn kantoor te ... zodat mr. V er verder vanaf april 2016 de facto zou kunnen kantoor houden. Ook dit is niet goed gelopen zodat ze een tweede start heeft gemist.

d.

De verdediging verwijst naar artikel II.1.4.4. van de Codex om te stellen dat het niet onder de verplichtingen van de stagemeeester valt om de enige te zijn die de stagiair werk verschaft. In een associatie is het gebruikelijk dat een stagiair voor meerdere vennoten werkt. Bovendien staat in het "Welkomstboek voor de advocaat-stagiair" uitgaande van de OVB dat het niet verplicht is dat de stagiair kantoor houdt bij de stagemeeester.

Mr. X herhaalt dat hij altijd beschikbaar is geweest voor de stagiair, dat hij kantoorvergaderingen heeft bijgewoond waarop hij ook met de stagiair een door hen onderzocht onderwerp heeft voorgebracht, dat hij door mr. V werd gecontacteerd wanneer zij problemen ondervond met mr. M, ...

Hij stelt verder dat de stagiair vanaf april 2016 kantoor kon houden te ... doch de hardnekkige houding van de stagiair heeft het conflict doen oplaaien.

e.

De vergoeding voor de maanden maart en april 2016 werd betaald aan mr. V op 11 en 12 mei 2016.

f.

Volgens mr. X stond het tussen hem en mr. V eind april vast dat de samenwerking onmogelijk geworden was. In onderling overleg werd besloten tot een opzegvergoeding van één maand. Ingevolgde art.II.1.3.2, laatste lid, van de Codex kunnen partijen in onderling overleg verzaken aan een opzeggingstermijn.

Aangezien het mondeling akkoord niet kon vastgelegd worden en door de feitelijkheden van de afgelopen weken werd de stageovereenkomst opgezegd met onmiddellijke ingang ingevolge artikel 8.2. van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst. Desalniettemin werd de afgesproken opzegvergoeding van één maand betaald.

g.

Mr. X stelt dat het mailaccount van mr. V niet werd afgesloten doch dat de discussie handelt over het al dan niet van buitenaf toegang kunnen nemen van de mailbox, m.a.w. extern het persoonlijk kantoor e-mailadres gebruiken. Hij is eveneens van mening, zoals mr. M, dat tijdens de afwezigheid wegens ziekte van mr. V zij niet diende te werken voor het kantoor en derhalve geen e-mails diende te lezen. Hij stelt dat de nodige schikkingen werden voorgesteld voor de opvolging van haar pro deo zaken.

Mr. Y en mr. X verlaten de zittingszaal.

Stafhouder Q, Vicestafhouder M, mr. D, mr. W, mr. E verlaten de zittingszaal.

De raad dient te onderzoeken of de bepalingen van het stagereglement en de artikelen II.1.2.2., II. 1.3.1. en II.1.4.1. van de Codex deontologie werden geschonden.

a.

Naast de stageovereenkomst die conform art. II. 1.3. 1 . Codex Deontologie aan het secretariaat van de Orde werd overgemaakt, werd de samenwerkingsovereenkomst welke bijkomend tussen partijen werd ondertekend, nooit aan de Orde meegedeeld. Dit wordt niet betwist door de verdediging en zou op een administratieve, niet intentionele tekortkoming berusten.

De raad is van oordeel dat werd gehandeld in strijd met het stagereglement en de Codex deontologie en dat derhalve het toepassen van niet ter controle overgemaakte bepalingen, welke tegenstrijdig zijn met bepalingen opgenomen in het stagecontract, wijzen op het bewust achterhouden van deze samenwerkingsovereenkomst.

b.

Het standpunt van de verdediging dat het origineel van de samenwerkingsovereenkomst niet wordt terugbezorgd aangezien dit berust op een onvolledige lezing van een e-mail van mr. M van 26 april 2016 kan worden gevolgd.

c.

Het is duidelijk dat mr. V kantoor hield op het adres van mr. M, dat zij hoofdzakelijk voor hem zaken behandelde en dat zij door hem betaald werd. Mr. X kan beschouwd worden als "papieren" stagemeester, gezien de werkelijke stagemeester niet als stagemeester erkend is.

d.

Afdeling II .1.4 van de Codex deontologie handelt over de plichten van de stagemeester en stelt in artikel II.1.4.1 als volgt:

“De stagemeester ziet erop toe dat de stagiair zijn activiteiten uitoefent met naleving van de deontologische regels en dat de stagiair kennis en praktische vaardigheden worden bijgebracht. De stagemeester zal, wanneer noodzakelijk, ter beschikking zijn van de stagiair voor bijstand en richtlijnen.”

Het stagereglement van de Orde van advocaten te ... van 01.09.2010 als aanvulling op het OVB stagereglement van 07.05.2008. stelt als volgt in artikel 1:

"De stage behelst de opleiding door een stagemeester.

De stage houdt een duurzame wederzijdse overeenkomst in tussen de stagiair en de stagemeester waarbij de stagiair om zich te bekwamen in de rechtspraak in het algemeen en de kantoorpraktijk in het bijzonder, de door de stagemeester opgelegde daarmee verband houdende taken vervult en waarbij de stagemeester de stagiair met raad en daad bijstaat, adviseert en helpt, kortom hem een opleiding geeft waardoor de stagiair de nodige ervaring kan opdoen om op een volwaardige wijze het beroep te kunnen uitoefenen. De stagemeester staat de stagiair eveneens bij in diens eigen zaken en inzonderheid in de dossiers die de stagiair verplicht is te behandelen in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand.”

De raad is van oordeel dat de materiële organisatie van de stage van mr. V geen garanties geeft op een degelijke stage. De stagemeester moet er o.a. voor zorgen dat de stagiair een kantoor sleutel/badge heeft, dat de stagiair over een e-mailaccount kan beschikken, dat de betaling van de vergoeding tijdig gebeurt.

e.

De raad stelt vast dat de vergoedingen voor maart en april 2016 betaald werden en dat mr. V factureerde aan L met verlegging van heffing BTW (het zgn. “self-billing”).

f.

De raad stelt vast dat mr. V ieder voorstel tot beëindiging van de stageovereenkomst heeft ingetrokken, waarna de beëindiging met onmiddellijke ingang, oorspronkelijk zonder betaling van enige vergoeding, is gevolgd.

De verwijzing van Mr. X naar de contractueel voorziene mogelijkheid van onmiddellijke beëindiging wegens ernstige tekortkomingen in artikel 8.2. van de samenwerkingsovereenkomst kan niet worden weerhouden aangezien voormelde samenwerkingsovereenkomst niet werd meegedeeld aan de Orde en artikel 8.2. strijdig is met de bepalingen van de stageovereenkomst en van het stagereglement.

g.

In conclusies stelt mr. X dat hij binnen L het beheer van de IT aan mr. M overliet en dat hij mede de politiek ondersteunt dat er niet van buitenaf toegang moet genomen kunnen worden tot de mailbox. Op zitting stelt mr. X echter een andere mening te hebben dan zijn vennoot doch dat hij alles heeft gedaan om in te grijpen maar hierin niet geslaagd is.

Mr. V kon met de voorgestelde schikkingen om toezending te krijgen van de e-mails in haar pro deo dossiers niet akkoord gaan aangezien zij de desbetreffende e-mails te allen tijde zou kunnen consulteren en bovendien beriep zij zich op haar briefgeheim/beroepsgeheim.

Het beginsel van het respect van het privé-leven werd door het Europees Hof voor de Rechten van de mens reeds in het Niemietz-arrest (16 december 1992 Niemietz/Bondsrepubliek) ingeroepen. Het recht op privacy kan op de werkvloer niet uitgesloten worden.

Besluit:

De bepalingen van het stagereglement en de artikelen II.1.2.2., II.1.3. 1. en II. 1.4.1 . Codex deontologie worden geschonden.

De materiele organisatie van de stage van mr. V en het ongedefinieerde associatief verband van L geeft geen garanties op de organisatie van een degelijke stage hetgeen ook erkend wordt.

Mr. X kan zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden van stagemeester niet delegeren aan een advocaat die niet op de lijst van erkende stagemeesters staat welke bovendien ten overvloede onbeschikbaar is omdat hij 's nachts werkt in de plaats van overdag.

De toepassing van de bepaling in de samenwerkingsovereenkomst, welke niet werd meegedeeld en werd achtergehouden, die de opzeg met onmiddellijke ingang voorziet wijkt af van de bepaling van het stagecontract en bij uitbreiding van het stagereglement

De beweerdelijke stage werd op zo'n wijze georganiseerd dat Mr. X niet de bevoegdheid heeft om praktische schikkingen te treffen opdat de stagiair externe toegang heeft tot haar mailaccount op kantoor.

Na beraad wordt de zaak voor uitspraak vastgesteld op de buitengewone zitting van de raad op 25 juli 2016 om

REDENEN WAAROM

DE RAAD VAN DE ORDE

ZETELEND ZOALS IN TUCHTZAKEN

Beslist dat ingevolge artikel II.1 .2.2., artikel II .1.3.1. en artikel II.1.4.1. van de Codex deontologie en artikel 1 van het stagereglement van de Orde van advocaten te ... van 01.09.2010 als aanvulling op het OVB stagereglement van 07.05.2008 de raad van de Orde vaststelt dat mr. X niet meer voldoet aan de verplichtingen van het stagemeesterschap en hij derhalve van de lijst van erkende stagemeesters moet worden weggelaten.

Aldus behandeld en uitgesproken met open deuren op de zitting van de raad van 25 juli 2016 waar hebben gezeteld:

Voorzitter:

Prostafhouder Z

Leden van de raad: